

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/192/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116216693
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8116216693.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej v právnej veci starostlivosti súdu o mal. Q. K., V. XX.XX.XXXX, mal. D. K., V. XX.X.XXXX a mal. E. K., V. XX.X.XXXX, všetci trvale bytom u matky, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Y., deti rodičov: matka E. K., V. X.X.XXXX, P. Y. - V. Š., Z. XXX, zastúpená: Peter Farkaš, advokátska kancelária spol. s r.o., so sídlom v Prešove, Puškinova 16 a otec E. K., V. X.X.XXXX, P. E. Q. V. K., X. XXXX, Č. I., zastúpený: LAWS, s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom v Bratislave, Rajská 7, v konaní o zmenu osobnej starostlivosti a o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 27P/392/2016-987 zo dňa 1.7.2020 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok vo výrokoch III. IV. V. VI. VII. IX.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je zmena výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému Q., maloletej D., maloletému E. v konaní začatom na návrh matky, ktorá sa domáhala zvýšenia výživného zo strany otca pre maloleté deti. V priebehu konania matka zmenila návrh a žiadala určiť výživné v súlade s rodičovskou dohodou, ktorú rodičia uzatvorili ohľadne maloletej D. a maloletého E. s tým, že žiadala určiť výživné od 1.6.2020 pre maloletého E. vo výške 230,- eur mesačne a pre maloletú D. vo výške 250,- eur mesačne. Zároveň rodičovskou dohodou sa rodičia dohodli, že maloletý Q. bude od 1.6.2020 zverený do osobnej starostlivosti otca s tým, že matka bude prispievať na jeho výživu sumou 30,- eur mesačne. Otec nesúhlasil so zvýšením výživného za spätné obdobie, t.j. od podania návrhu matkou na súd.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. m e n í rozsudok Okresného súdu v B. - Z. I., č.k. 12 Nc 3395/2012-418 zo dňa 7.7.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Hradci Králové, č.k. 17Co 257/2015-492 zo dňa 14.12.2015 tak, že:

II. s c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu uzatvorenú matkou dňa 29.6.2020 v Y. a otcom dňa 25.6.2020 v E. Q. nad K. v bode I. Zmena osobnej starostlivosti mal. Q. K. a v bode II. Úprava výšky výživného na mal. D. K. a mal. E. K. a v bode III. bod 1. v tomto znení:

rodičia sa dohodli, že počnúc dňom 1.6.2020 sa mal. Q. K., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca,

rodičia sa dohodli, že právo a povinnosť zastupovať mal. Q. K. a spravovať jeho majetok majú obaja rodičia,

rodičia sa dohodli, že matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. Q. K. sumou vo výške 30 Eur mesačne, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred k rukám otca,

rodičia sa dohodli, že počnúc dňom 1.6.2020 b u d e otec prispievať na výživné pre mal. E. K., nar. XX.X.XXXX sumou vo výške 230 Eur mesačne, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred k rukám matky,

rodičia sa dohodli, že počnúc dňom 1.6.2020 b u d e otec prispievať na výživné pre mal. D. K., nar. XX.X.XXXX sumou vo výške 250 Eur mesačne, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred k rukám matky,

táto dohoda nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej podpísania oboma účastníkmi dohody,

III. u r č u j e povinnosť otcovi prispievať na výživu mal. Q. K., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 300 Eur mesačne za obdobie od 1.9.2017 do 31.5.2020, na výživu mal. D. K., nar. XX.X.XXXX sumou vo výške 270 Eur mesačne za obdobie od 1.9.2018 do 31.5.2020 a pre mal. E. K., nar. XX.X.XXXX sumou vo výške 250 Eur mesačne za obdobie od 1.9.2017 do 31.5.2020,

IV. dlžné výživné pre mal. Q. za obdobie od 1.9.2017 do 31.5.2020 v celkovej výške 637,77 Eur p o v o ľ u j e súd otcovi splátiť v 2 splátkach po 318,86 Eur do 31.8.2020,

V. dlžné výživné pre mal. D. za obdobie od 1.9.2018 do 31.5.2020 v celkovej výške 872,21 Eur p o v o ľ u j e súd otcovi splácať v splátkach po 218,10 Eur, spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok až do úplného vyrovnania dlhu,

VI. dlžné výživné pre mal. E. za obdobie od 1.9.2017 do 31.5.2020 v celkovej výške 3 753,24 Eur p o v o ľ u j e súd otcovi splácať v 200 Euro mesačných splátkach, spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok až do úplného vyrovnania dlhu,

VII. otec je p o v i n n ý uhradiť znalcovi D. - Y., s.r.o. Q. sumu 1 000 Eur na účet vedený v B. P., a.s. pobočka Q., č.ú. IBAN: T XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku,

VIII. náhradu trov štátu n e p r i z n á v a ,

IX. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil zisteným skutočným stavom a mal preukázané, že od poslednej úpravy výživného ubehla doba 5 rokov, čím došlo k podstatnej zmene pomerov na strane všetkých troch maloletých detí, ale aj oboch rodičov. V priebehu rozsiahleho dokazovania súdom došlo v závere konania k dohode rodičov ohľadom výšky výživného pre všetky X maloleté deti do budúcnosti. Rodičia sa dohodli, že maloletý Q. bude zverený do osobnej starostlivosti otca s tým, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní ho zastupovať a spravovať jeho majetok, pričom sa tiež dohodli na výške výživného zo strany matky pre maloletého Q. na sume 30,- eur mesačne od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti. Zároveň si touto rodičovskou dohodou rodičia upravili aj výšku výživného od 1.6.2020 pre maloletú D. na výške výživného 250,- eur mesačne a pre maloletého E. na sume 230,- eur mesačne. S touto rodičovskou dohodou súhlasil aj kolízny opatrovník, preto ju súd v celom rozsahu schválil. Matka však aj naďalej trvala na zvýšení výživného za obdobie, kedy mala v starostlivosti všetky X maloleté deti. U všetkých B maloletých detí mal súd preukázané mimoškolské aktivity, všetky X deti pravidelne navštevovali, aj navštevujú základnú umeleckú školu, chlapci sa aktívne venujú, aj sa aktívne venovali v rozhodnom období hokeju, D. sa venovala tancu na základnej umeleckej škole a mali výdavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienu, lieky, športové aktivity a spoločenský a kultúrny život. Súd považoval za rozhodné obdobie pre zvýšenie výživného u maloletého Q. 1. september XXXX a u malotej D. 1.

september XXXX, kedy nastúpili na E. školy a u maloletého E. 1. september XXXX, kedy nastúpil do X. I. školy. Práve v tomto období sa matke podstatným spôsobom výdavky pre deti navýšili, pričom otec sa iba čiastočne podieľal na úhrade zvýšených bežných výdavkov, skôr deťom zabezpečoval potreby vo vyšších cenových reláciách, ktoré si matka nemohla dovoliť (drahšie ošatenie, obuv, športové potreby). Pri určení výšky výživného vzal súd do úvahy okrem odôvodnených potrieb maloletých detí aj možnosti a schopnosti u oboch rodičov. Od poslednej úpravy výživného pribudla otcovi vyživovacia povinnosť k maloletej V. K., ktorá má X roky, navýšil sa príjem u matky, aj u otca napriek tomu, že otec tvrdil, že nemá žiaden majetok, býva v prenajatom byte a spoločnosti, v ktorej je spoločníkom a konateľom sa v poslednom období nedarí. Preto súd ustanovil znalca na určenie všeobecnej hodnoty majetku spoločnosti A. T., spol. s r.o., na definovanie majetku spoločnosti, ktorý neslúži výlučne k podnikaniu spoločnosti a na určenie, či všetky náklady ovplyvňujúce jej hospodársky výsledok za obdobie rokov 2016 a 2017 sú primerané a adekvátne podnikateľskej činnosti spoločnosti. Zo záverov znaleckého posudku, s ktorými sa súd stotožnil vyplýva, že spoločnosť A. T., spol. s r.o. nie je v strate, otec je jediný spoločník, ktorý o naložení so ziskom spoločnosti rozhoduje sám formou rozhodnutia jedného spoločníka pri výkone pôsobnosti valného zhromaždenia, užíva motocykel X. v nadobúdacej cene 12.999,- eur, ktorý je majetkom spoločnosti a disponuje majetkovou účasťou v spoločnosti, ktorej peňažná hodnota zodpovedá sume vo výške viac ako 466.000,- eur. Spoločnosť A. T., spol. s r.o. vykazuje priaznivý ekonomický rast s celkovým ziskom 71.462,- eur (t.j. 5.955,16 eur mesačne), teda príjem otca musí byť vyšší, ako bol pri poslednej úprave výživného. Pokiaľ otec poukazoval na svoj príjem ako zamestnanca spolu v 2 spoločnostiach vo výške okolo 1.200,- až 1.300,- eur mesačne ako jeho jediný príjem, uvedené tvrdenie nezodpovedá jeho životnému štandardu, cene vecí, ktoré zakupuje svojim deťom a zisku, ktorý vykazuje jeho firma. Na základe vyššie uvedeného považoval súd zvýšenie výživného pre maloletého Q. za obdobie od 1.9.2017 do 31.5.2020 na sumu 300,- eur mesačne, pre maloletú D. za obdobie od 1.9.2018 do 31.5.2020 na sumu 270,- eur mesačne a pre maloletého E. za obdobie od 1.9.2017 do 31.5.2020 na sumu 250,- eur mesačne za primeranú a takú, ktorú bol otec schopný v rozhodnom období maloletým deťom platiť. Otcovi vznikol dlh na výživnom, z ktorého boli odpočítané sumy, ktorými sa otec čiastočne podieľal na výdavkoch svojich detí. Ide o zakúpenie ošatenia, obuvi, športových potrieb, s ktorými súhlasila matka, pričom do celkového dlhu jednotlivým deťom neboli započítané tie sumy, ktoré matka namietala s tým, že ich deti využívajú u otca a ktoré súd už v odseku 23. vyšpecifikoval. Výdavky, ktoré otec preukázal s poznámkou „všetky deti“, alebo s poznámkou „Q. a E.“, súd pri započítaní rozdelil pomerne medzi všetky X detí, resp. medzi chlapcov na polovicu, nakoľko otec presne nešpecifikoval, ktoré veci boli zakúpené pre ktoré deti. Celkové dlžné výživné pre maloletého Q. je za obdobie od 1.9.2017 do 31.5.2020 vo výške 637,77 eur (t.j. 127,- eur x 32 mesiacov - 3.426,23 eur, ktoré otec maloletému uhradil), u maloletej D. za obdobie od 1.9.2018 do 31.5.2020 vo výške 872,21 eur (t.j. 104,62 eur x 20 mesiacov - 1.220,19 eur, ktoré jej otec uhradil) a pre maloletého E. za obdobie od 1.9.2017 do 31.5.2020 v celkovej výške 3.753,24 eur (t.j. 165,38 eur x 32 mesiacov - 1.538,92 eur, ktoré mu otec už uhradil). Dlžné výživné povolil súd otcovi splatiť u maloletého Q. v 2 splátkach po 318,86 eur, aby bol dlh splatený do konca letných prázdnin, keďže ostáva v starostlivosti otca. U maloletej D. povolil 4 splátky, vzhľadom na celkovú dlžnú sumu a u maloletého E. povolil splátky po 200,- eur mesačne, keďže jeho dlžné výživné je najvyššie.

4. Súd zároveň uložil povinnosť otcovi uhradiť znalcovi D. - Y., s.r.o. Q. sumu 1.000,- eur za vypracovanie znaleckého posudku v súlade s ustanovením § 58 CMP. Súd zaviazal otca na úhradu trov znalca čiastočnou sumou, pričom zohľadnil určené preddavky na znalecké dokazovanie obom rodičom (u matky 100,- eur a u otca 500,- eur), s prihliadnutím na ich príjem a majetkové pomery, ktoré sú u otca vyššie, ako u matky. O trovách štátu bolo rozhodnuté podľa § 57 CMP. Súd nepriznal náhradu trov konania štátu v zostávajúcej výške 2.130,- eur, keďže znaleckým posudkom zisťoval z úradnej moci finančné pomery a skutočný príjem na strane otca, ktorý si vyžadoval odborné znalosti z odboru Ekonomika a riadenie podnikov, odvetvie Oceňovanie a hodnotenie podnikov. Znalec vyčíslil znalečné trovy na sumu 3.730,- eur, ktoré boli čiastočne uhradené z preddavku matky v sume 100,- eur. Otcovi bol uložený doposiaľ nevyplatený preddavok vo výške 500,- eur a rozsudkom mu bola uložená povinnosť uhradiť trovy znalca v pomernej sume 1.000,- eur, teda sumu 2.130,- eur bude znášať štát, keďže ide o konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

6. Súd prvej inštancie právne rozhodnutie zdôvodnil ust. § 62 ods. 1-5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1,2, § 78 ods. 1, 2, 3, zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), § 121, § 122 CMP.

III. Obsah odvolania otca a vyjadrení k odvolaniu

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to voči výrokom III.-VII. podal otec odvolanie. Nesúhlasil so stanoveným spätným výživným z dôvodu, že nie je schopný mesačne splatiť takto stanovené dlžné výživné s poukazom, že v zmysle schválenej rodičovskej dohody bol maloletý Q. zverený do jeho osobnej starostlivosti a matke bola určená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 30,- eur mesačne. Okrem splátky dlžného výživného, bežného výživného a povinnosti uhradiť znalcovi D. - Y., s.r.o. Q. sumu 1.000,- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, bude otec povinný hradiť mesačné náklady aj na maloletého Q. a zároveň je povinný znášať náklady aj na svoju aktuálnu domácnosť, ktoré má ďalšie maloleté dieťa. Uvedeným sa dostane do hrozivej tiesne, neschopnosti užiť ďalšie maloleté dieťa, jeho matku na materskej dovolenke a maloletého Q. na rozdiel od matky, ktorá sa stará o X maloleté školopovinné deti. Spochybnil neopodstatnené navýšenie nákladov na maloleté deti nad rozsah primeraný. Namietal, že matkou neboli náležite odôvodnené dôvody žiadať zvýšené výživné niekoľko mesiacov po tom ako bolo priznané rozhodnutím Okresného súdu v B. a potvrdené Krajským súdom v Hradci Králové dňa 14.12.2015 výživné. Zdôraznil, že v zmysle poslednej úpravy platil na XX-ročného Q. sumu 166,52 eura, čo v porovnaní s maloletým E., ktorý má v súčasnosti tiež XX rokov, by mala byť spravodlivo priznaná výška výživného v rovnakej výške, ako bola priznaná vtedy XX-ročnému Q.. Rovnaký pomer by mal byť použitý aj pre maloletú D., kedy by malo pomerne dôjsť k jej navýšeniu v XX-tich rokoch na sumu 244,23 eura a maloletého Q. v jeho 15-tich rokoch na sumu 251,63 eura. Takisto namietal, že v dlžnom výživnom nie sú zohľadnené sumy, ktorými sa otec čiastočne podieľal na výdavkoch svojich detí v tomto období spolu vo výške 6.185,34 eura. Ďalej namietal, že súd síce považoval matkou vyčíslené výdavky na maloleté deti v období od 1.9.2017 za preukázané, pričom v bode 47 dôvodil, že tieto výdavky sa čiastočne navyšovali o infláciu a všeobecný nárast nákladov spoločnosti, uvedené však súd nijako nezdôvodnil. Uviedol, že jeho príjmy predstavovali sumu 1.300,- eur mesačne, spláca pôžičku poskytnutú spoločnosti dňa 19.1.2009 (smlouva o pôžičke, bankový výpis z účtu spoločnosti A. T., spol. s r.o.), poskytnutú za účelom nákupu nových strojov a zariadení pre rozvoj spoločnosti, bez ktorých by spoločnosť nemohla podnikáť. V súvislosti so záverom znaleckého posudku namietal, že stanovenie všeobecnej účtovnej hodnoty podniku je najmenej spoľahlivá metóda určenia hodnoty podniku a je založená len na účtovnej hodnote majetku, ktorá nezohľadňuje trhovú realitu a z toho vyplývajú vývoj reálnej hodnoty podniku v čase. Tvrdenie podložil aktuálnou účtovnou závierkou, podľa ktorej je výsledok hospodárenia za rok 2019 vo výške 9.684,- eur, pričom situácia v súvislosti s vírusom COVID-19 spôsobila absolútny prepad tržieb a celkovej hodnoty majetku spoločnosti v prvej polovici roku 2020. K záveru znaleckého posudku, z ktorého vyplýva celkový zisk spoločnosti 71.462,- eur, otec uviedol, že celkový zisk je pripravený ako rezerva na preklenutie krízových období, čo sa v súvislosti s COVID-19 ukazuje ako nevyhnutný predpoklad zabráneniu bankrotu spoločnosti. K vlastníctvu motocykla uviedol, že tento nie je jeho majetkom, ale je majetkom spoločnosti a je využívaný na podnikateľské účely zamestnancami vzhľadom na zdravotné problémy otca. Namietal, že životný štandard otca nemôže byť otcovi na príťaž, naopak, otec sa zo všetkých síl snaží zabezpečiť svojim deťom dobrú životnú úroveň. Vo vzťahu k výrokom o dlžnom výživnom namietal výšku určených splátok. Ďalej namietal, že postupom súdu, ktorý nariadil znalecké dokazovanie, došlo k enormnému a predovšetkým zbytočnému nárastu trov konaní vo výške 3.730,- eur bez právneho dôvodu na základe svojvôle súdu. Znalecké dokazovanie nebolo potrebné nariaďovať, pretože z predloženého znaleckého posudku vyplývajú skutočnosti, ktoré boli súdu dávno známe a o ktorých mal vedomosť ešte pred nariadením znaleckého dokazovania. Uvedené vyplývalo z potvrdenia o príjme zo spoločnosti A. T., spol. s r.o., zápisnice zo zasadnutia valného zhromaždenia spoločnosti A. T., spol. s r.o. zo dňa 27.6.2016, účtovných závierok spolu s poznámkami za roky 2015 až 2017 a z daňových priznaní za rok 2016. Ďalej namietal postup súdu, ktorý nesprávnym procesným postupom znemožnil otcovi vopred predložiť znalcovi otázky. Ďalej namietal, že na jednej strane súd schválil rodičovskú dohodu, a zároveň určil spätné výživné od 1.6.2020 pre maloletú D. vo výške 250,- eur, pre maloletého E. vo výške 230,- eur a na druhej strane tým istým rozsudkom rozhodol, že výživné v roku 2017, t.j. 3 skôr, má byť na D. 270,- eur a na E. vo výške 250,- eur mesačne. Uvedený rozdiel však súd nijakým spôsobom neodôvodnil, preto je rozsudok v tejto časti nepreskúmateľný.

8. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil. Vo vzťahu k námietkam otca týkajúcim sa jeho vyživovania priateľky ako matky na materskej dovolenke uviedla, že táto skutočnosť nie je relevantná, keďže výživné na maloleté deti má prednosť pred ostatnými druhmi vyživovacej povinnosti. K spochybneniu navyše nákladov na maloleté deti nad rozsah primeraný uviedla, že súd sa v svojom rozsudku riadne vysporiadal a riadne odôvodnil odôvodnené potreby maloletých detí, majetkové pomery oboch rodičov, životnú úroveň rodičov a ich starostlivosť o maloleté deti. Súd zohľadnil sumy k námietkam o nezohľadnení súm, ktorými otec prispel na výživu maloletých, uviedla, že súd sa s uvedeným vysporiadal v bode 23, 52 a 53 napadnutého rozsudku. Zdôraznila, že súd rozhodol o spätnom zvýšení výživného u každého jednotlivého dieťaťa odo dňa, kedy došlo k podstatnej zmene pomerov na ich strane. V súvislosti s námietkou otca o tom, že nešpecifikoval, ktorá časť výživného sa týka zvýšenia na základe inflácie, ani nevyšetřil všeobecný nárast nákladov v spoločnosti v súvislosti s výživným na maloleté deti, matka poukázala na ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Vo vzťahu k námietkam otca k znaleckému posudku matka uviedla, že súd vykonal rozsiahle dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci nakoľko otcom oficiálne uvádzaný príjem do 1.300,- eur nekoreluje s jeho životným štandardom, ani výdavkami, ktoré na maloleté deti poukazoval nad rámec bežných potrieb a ktoré boli v nadštandardne vysokých cenových reláciách. Pokiaľ by otec naozaj nemal skutočné možnosti, ktoré súd dokazovaním zistil, ani by mu to jeho majetkové pomery nedovoľovali, nemohol by svojim deťom nakupovať drahé oblečenie, drahé športové potreby, telefóny, notebooky, chodiť s nimi na lyžovačky, dovolenky k moru a zabezpečovať im cestu súkromným lietadlom. K tvrdeniu otca o splácaní pôžičky, ktorú získal pri začatí podnikania, matka uviedla, že tým len potvrdil, že v podnikaní sa mu darí a bez ťažkostí spláca pôžičku, ktorú si zobral v roku 2009. K spochybneniu metódy znalca otcom, ktorý vypracoval znalecký posudok v konaní, matka uviedla, že otec nie je spôsobilou osobou vyjadrovať sa k správnosti metodiky znalca. Otec predložil výsledok hospodárenia za rok 2019 jeho spoločnosti, avšak spôsob života, respektíve jeho životná úroveň sa vôbec nezmenila a aj v tomto období otec nakupoval deťom drahé oblečenie a iné vecné plnenia. Vo vzťahu k situácii na trhu spôsobenej vírusom COVID-19 uviedla, že tvrdenia otca neboli preukázané a navyše uzavrel s matkou rodičovskú dohodu, ktorú súd schválil 29.6.2020 po tom, ako si mohol byť vedomý následkov pandémie, ktorá trvá od marca 2020. K nerozdelenému zisku za roky 2017 a 2018 vo výške 71.462,- eur matka uviedla, že o naložení rozhoduje otec ako jediný spoločník pri výkone pôsobnosti valného zhromaždenia. K vlastníctvu motocykla značky X. matka uviedla, že jeho nadobúdacia cena je 12.999,- eur, a v majetku spoločnosti je využívaný otcom na súkromné účely, čo rovnako zvyšuje jeho životnú úroveň, preto jeho argumenty v súvislosti s tým sú účelové. K argumentom otca, že jeho vysoká životná úroveň, na ktorú matka poukazuje, je vysokou životnou úrovňou jeho rodičov. Matka uviedla, že je pravdou, že zo strany rodičov sú mu poskytované rôzne nadštandardné plnenia, automobily, mobilný telefón, súkromné lietadlo, bývanie v rodinnej vile s vlastným tenisovým kurtom, posilňovňou, bazénom, avšak v spojení s inými dôkazmi (znalecký posudok, nákupy pre deti, výpisy z bankových účtov otca, dožiadanie z katastra v Z.) je evidentné, že životná úroveň otca nesúvisí len s jeho rodičmi, ale aj s jeho vlastnou úspešnou podnikateľskou činnosťou a navyše plnenia zo strany rodičov otcovi ušetrenia množstvo nákladov. K námietkam otca týkajúcim sa nariadenia znaleckého dokazovania matka uviedla, že uvedené bolo nariadené za účelom zistenia skutočného stavu veci a v záujme maloletých detí, keďže otec bol v tomto smere nečinný. Súd mu dal príležitosť vyjadriť sa k potrebným skutočnostiam, avšak otec sa pojednávaní po celé konanie nezúčastňoval, jeho právny zástupca nevedel zodpovedať na otázky týkajúce sa podnikania (zápisnica z pojednávania zo dňa 2.5.2018). K námietke otca o nemožnosti položiť znalcovi otázky, matka konštatovala, že súdu takáto procesná povinnosť zo zákona nevyplýva (viď. § 207 ods. 3 CSP). K námietkam otca, že súd neodôvodnil, prečo je aktuálne určené výživné nižšie ako je určené výživné späťne za minulé obdobie, matka uviedla, že súd rozhodol správne a s uvedeným sa v rozhodnutí vysporiadal a je potrebné odlišiť, že výška výživného do budúca bola stanovená na základe dohody rodičov so súhlasom kolízneho opatrovníka, pričom rozdiel medzi výškami je minimálny. Ešte počas konania v Z. I. sa otec bez dôležitého dôvodu vzdal majetku v hodnote cca 30.000.000,- Q., o čom sa vedie súdne konanie. Otec však v Z. I. vlastní aj iné nehnuteľnosti (pozemky v E. Q. nad K. a pozemky v X. P.).

9. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky poukázal na výživné na štvrté maloleté dieťa, ktoré vyživuje. Argumentoval, že došlo k narušeniu rodičovského vzťahu medzi ním a jeho otcom, čím sa zrušila jeho možnosť akokoľvek sa podieľať na vysokej životnej úrovni jeho rodičov. V súčasnosti je otec odkázaný výlučne na svoj zárobok, ktorý si musí zabezpečiť z výsledkov podnikania. Nutnosť zaplatiť ročné výživné tak, ako je súdom prvej inštancie stanovené, spôsobí ohrozenie jeho ďalších vyživovacích povinností, a to voči dvom deťom, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti a matke na materskej

dovolenke. K tvrdeniam matky o vzdaní sa majetku v hodnote 30.000.000,- Q., uvedené už preskúmali sudy a zohľadnili v rámci svojich rozhodnutí. Otec bol nútený vrátiť dom, ktorý mu bol darovaný matkou. Vtom čase bol otec na alkoholickom liečení a pod vplyvom alkoholizmu hrozilo, že ho zaťažší. Rovnako tak sa pod vplyvom alkoholizmu správal k rodičom v rozpore s dobrými mravmi, čo Z.H. sudy skúmali a zohľadnili v svojich rozhodnutiach. Namietal, že matka na poukazovanie na nečinnosť otca a právneho zástupcu je účelovým vyjadrením, ktoré nemá oporu v dôkazoch vykonaných v priebehu konania.

10. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že otec nemal žiadnym spôsobom snahu preukázať ako sa v súvislosti s vyživovacími povinnosťami zvýšili jeho náklady, o aké konkrétne náklady ide, v akom rozsahu. Okrem iného sa otec vyjadril, že jeho priateľka sa podieľa finančne na chode domácnosti, na nákupoch potravín, drogérie (str. 6 ods. 16 rozsudku). Aj po narodení štvrtého dieťaťa naďalej poskytoval svojim maloletým deťom luxusné vecné plnenia, čím preukázal schopnosť platiť vyššie výživné. Jeho vysoká životná úroveň bola preukázaná výsluchom maloletého Q., ktorý opísal bývanie u otca a spôsob, akým trávia voľný čas. Vo vzťahu k vzdaniu sa svojho majetku, matka trvá na tom, že uvedené nie je možné pričítať na farchu detí, nakoľko deti nemôžu niesť následky za otcove nezodpovedné správanie (protialkoholické liečenie a správanie sa k rodičom v rozpore s dobrými mravmi).

11. Vo vyjadrení k vyjadreniu matky otec predložil účtovnú závierku spoločnosti A. T. spol. s r.o. zostavenú k 30.9.2020. Z predmetnej priebežnej účtovnej závierky je na strane 10 riadku 27 (výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti) evidentný markantný rozdiel medzi výsledkom hospodárenia oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu (rok 2019), v ktorom sa už premietli dôsledky pandémie. Predmetný hospodársky výsledok pred zdanením z obdobia celého roku 2019 je 20.254,- eur, naproti tomu je celkový hospodársky výsledok pred zdanením z obdobia roku 2020 k 30.9. v strate -7.067,- eur. Z uvedeného vyplýva za rok 2019 mesačný priemer výsledku z hospodárskej činnosti pred zdanením 1.687,- eura mesačne. Naproti tomu mesačný priemer pred zdanením k 30.9.2020 predstavuje sumu vo výške -785,- eura mesačne.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z.) Civilný sporový poriadok, (ďalej len „CSP“) oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálny 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

13. V kontexte uplatnených odvolacích námietok otca vyjadrujúcich nesúhlas so skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvej inštancie vo vzťahu k rozsahu výživného za obdobie od 1.9.2017 do 31.5.2020, skúmal odvolací súd dôvody pre priznanie zvýšeného výživného za dané obdobie a primeranosť určenej sumy vyživovacej povinnosti otca v nadväznosti na jeho schopnosti a možnosti a odôvodnené potreby maloletých detí.

14. Odvolací súd zistený skutočný stav veci súdom prvej inštancie považuje za dostatočný a nevznikla potreba doplniť dokazovanie pred odvolacím súdom. Súd prvej inštancie postupoval v zmysle Zákona o rodine, posudzoval schopnosti a možnosti povinného rodiča, oprávnené potreby maloletých detí. Vykonal dokazovanie, ktoré podrobne zhodnotil a z ktorého prijal skutkové závery, ktoré odvolací súd považuje za správne.

15. Vychádzajúc zo zisteného skutočného stavu veci maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu v B., č.k. 15C/371/2013 rozvedené. Rozsudkom Krajského súdu v Hradci Králové, č.k. 17Co/257/2015-492 zo dňa 14.12.2015, bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej sa maloleté deti pre čas pred i po rozvode manželstva rodičov zverili do osobnej starostlivosti matky. Zároveň bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí od 1.9.2012 pre maloletého Q. vo výške 4.500 Q. mesačne, maloletú D. 4.300 Q. mesačne a maloletého E. 2.200 Q. mesačne. V čase rozhodovania Z. súdmi už matka žila u svojich rodičov na Slovensku, kde býva aj v súčasnej dobe. Na bývanie spočiatku prispievala sumou 220,- eur mesačne, čo bola polovičná

splátka hypotéky, ktorú spolu s rodičmi zobrali na rekonštrukciu rodinného domu. Matka od marca 2017 je zamestnaná v B. P., a.s., kde za obdobie od marca 2017 do apríla 2018 bol jej priemerný čistý mesačný príjem 612,30 eur, za obdobie od januára 2019 do októbra 2019 bol jej priemerný čistý mesačný príjem 814,91 eur. Predtým bola zamestnaná na G. Y., kde jej čistý mesačný príjem bol v mesiacoch júl, august 2016 po 471,24 eur, v mesiaci september 2016 v sume 572,95 eur, v mesiaci október 2016 v sume 646,60 eur a v mesiaci január 2017 v sume 490,87 eur. Zároveň poberá daňový bonus na X detí a rodinné prídavky na X. deti. Okrem uvedeného nemá žiaden ďalší príjem ani žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Matka v priebehu celého konania poukazovala na príjem na strane otca, opísala nadštandardnú životnú úroveň, keď ešte žili s otcom maloletých detí v spoločnej domácnosti ako manželia. Matka potvrdila, že otec každý rok chodí s deťmi na dovolenku, v lete je to do A. na 14 dní, potom následne 14 dní trávajú prázdniny u otca buď pri rybníku, ktorý je v blízkosti otcovho bydliska, alebo majú veľký bazén a kurt priamo u otca v dome, kde býva. Tiež poukázala na osobné motorové vozidlá, ktoré otec vlastní, a to značky P. a A., tiež má motorku. Niekedy chodia do Z. I. aj lietadlom, pričom na Slovensku otec pristáva na letisku v I. pri Y.. Otec bol vypočutý dožiadaným súdom Okresným súdom v B., uviedol, že býva v prenajatom dome so svojou priateľkou L. E., nar. XX.X.XXXX, pričom z tohto vzťahu sa im narodila dňa X.X.XXXX maloletá dcéra V., mesačné náklady na bývanie predstavujú sumu 4.000 Q.. Výdavky na bývanie hradí v plnej miere otec, pričom jeho priateľka sa podieľa finančne na chode domácnosti, ako aj nákupoch potravín, drogérie a podobne. Otec nevlastní žiadne nehnuteľnosti, nevlastní motorové vozidlo, iba bežné vybavenie domácnosti. Zároveň spláca pôžičku, ktorou uhradil stanovené výživné pre manželku, pričom pôžička bola vo výške 120.000 Q., túto spláca po 1.680 Q. mesačne. Má zvýšené výdavky v súvislosti so svojím zdravotným stavom, pričom na liečbu si dopláca 500 Q. mesačne, a to aktuálne podľa zdravotného stavu. Je zamestnaný v dvoch spoločnostiach, a to A. spol. s r.o., E. Q. nad K., kde v období od 7.9.2016 do 7.9.2017 bol jeho priemerný čistý mesačný príjem 17.077 Q., čo je pri aktuálnom kurze okolo 700 eur mesačne. Zároveň je konateľom a jediným spoločníkom firmy A. T., spol. s r.o., Q., kde vykonáva zárobkovú činnosť na základe pracovnej zmluvy. Podľa mzdového listu za obdobie august 2016 až júl 2017 bol jeho priemerný čistý mesačný príjem 535,82 eur. Z daňového priznania spoločnosti A. T., spol. s r.o. za rok 2016 bol zistený základ dane 1.670,72 eur, pričom súčet výnosov z hospodárskej činnosti a z finančnej činnosti bol vo výške 1.867.904,87 eur a súčet nákladov na hospodársku činnosť a finančnú činnosť bol vo výške 1.864.149,23 eur, výsledok hospodárenia za účtovné obdobie v roku 2016 bol 3.755,64 eur. Otec k svojej životnej úrovni uviedol, že užíva bežný štandard, pričom dosahuje príjem okolo 1.100,- eur mesačne, z toho 40 % príjmu ide na výživu maloletých detí. Rodinný dom, kde býva neužíva celý, ale iba jeho časť. Pokiaľ užíva lietadlo na prepravu detí, nie je to lietadlo v jeho vlastníctve, ale vo vlastníctve jeho rodičov, pričom náklady spojené s jeho prevádzkou sú nižšie, ako keby mal s deťmi cestovať autom. Poukázal na umelo nadhodnotené výdavky maloletých detí. Matka aj po uzavretí vyššie uvedenej rodičovskej dohody naďalej trvala na zvýšení výživného späťne za obdobie, kedy mala v starostlivosti všetky X maloleté deti, pričom poukázala na navýšenie výdavkov týchto detí v súvislosti s tým, že od 1.9.XXXX prešiel maloletý Q. na E. školy, maloletý E. začal navštevovať O. školu a od X.X.XXXX maloletá D. prešla tiež na E. školy.

16. Súd prvej inštancie správne porovnáva pomery v čase poslednej úpravy výživného, ktorá bola realizovaná rozsudkom Okresného súdu v B. - Z. I., č.k. 12/Nc/3395/2012-418 zo dňa 7.7.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Hradci Králové, č.k. 17Co/257/2015-492 zo dňa 14.12.2015. Zhrnúc tieto zistenia tak možno učiť záver, že v čase pôvodného rozhodovania maloletý Q. od septembra 2015 mal nastúpiť do X. I., maloletá D. do X. I. a maloletý E. navštevoval R.Q.. Maloletý Q. počas celého obdobia sa venoval hokeju, maloletá D. sa venovala tancovaniu a krasokorčuľovaniu, obe deti navštevovali umeleckú školu a hrali na hudobné nástroje. Maloletý E. sa v čase posledného rozhodovania súdu venoval krasokorčuľovaniu. V tom čase bola matka spočiatku na materskej dovolenke, následne bola na rodičovskej dovolenke a poberala až do augusta 2013 rodičovský príspevok vo výške 7.600 Q. mesačne, tiež poberala mzdu od spoločnosti A. spol. s r.o. vo výške 12.000 Q. mesačne, mala k dispozícii služobný automobil. Po ukončení rodičovskej dovolenky bol ukončený jej pracovný pomer zo strany zamestnávateľa, bolo jej vyplatené odstupné a od novembra 2013 bola vedená v evidencii úradu práce s nárokom na podporu v nezamestnanosti po dobu 5 mesiacov. V apríli a v máji 2014 pracovala na dohodu o vykonaní práce ako servírka s príjmom 3.585 Q. mesačne. V auguste 2014 sa presťahovala na Slovensko k svojim rodičom. Otec v tom čase bol zamestnaný v spoločnosti A. spol. s r.o. na polovičný úväzok, jeho čistá mzda bola 16.530 Q., zároveň bol zamestnaný v spoločnosti A. T. spol. s r.o., kde jeho čistá mesačná mzda sa pohybovala okolo 530,- eur. V čase začatia konania bol otec vlastníkom niekoľkých nehnuteľností, a to pozemku, ktorého súčasťou bol rodinný dom s.č. XXX, tiež pozemku parcelové číslo XXX/X, pozemku parcelové číslo XXX/X v katastrálnom území E. Q. nad K., tiež bol

vlastníkom pozemku parcelové číslo XXX/X v katastrálnom území E. Q. a spoluvlastníkom v podiele 1/2 pozemku číslo XXX/X, XXX/X, XXX/X v katastrálnom území X. P., a to nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXX. Nehnuteľnosťami v katastrálnom území X. P. kúpil v dražbe, ostatné nehnuteľnosti získal darom od svojej matky a svojho brata. V priebehu konania na Z. súde všetky tieto nehnuteľnosti daroval svojej matke. V tom čase mal podľa odôvodnenia rozsudku Okresným súdom v B. čistý mesačný príjem z dvoch zamestnaní v celkovej výške 30.000 Q. istého. Okrem toho mal k dispozícii 2 firemné osobné automobily, firemný mobilný telefón, žil v nadštandardne vybavenom rodinnom dome svojho otca, kde hradil iba náklady za energie vo výške 4.000 Q. mesačne. V tom čase žil v tomto dome so svojou priateľkou. Tiež vlastnil majetok, jeho hodnota sa v rokoch 2012 až 2014 pohybovala medzi 26 miliónov Q. až 29 miliónov Q., pričom sa tohto majetku v priebehu konania bez dôležitého dôvodu vzdal.

17. Pokiaľ ide o schopnosti a možnosti povinného rodiča, tak schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného zdravotným stavom, vlohami, nadaním, získanými skúsenosťami. Pri posudzovaní schopností a možností povinného rodiča sú dôležité jeho reálne zárobkové (majetkové pomery dané napríklad fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovnými skúsenosťami). Zákon o rodine pri rozhodovaní o výške výživného vymedzuje kritériá ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného.

18. Na strane oprávneného dieťaťa sú to oprávnené odôvodnené potreby, na strane povinného sú to schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na výživu dieťaťa. Tieto náklady musí súd ustáliť tak, aby reálne vystihovali potreby dieťaťa. Suma mesačných nákladov dieťaťa predstavuje vyčíslenie nepravidelných nákladov na dieťa tak, aby bola určiteľná. Náklady na výživu dieťaťa predstavujú teda náklady potrebné na uspokojovanie jeho potrieb. Preto výživné nemožno považovať len za plnenie na výživu maloletého dieťaťa, ale aj náklady na bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotnú starostlivosť a iné potreby, ktoré sa vyskytnú. Pri skúmaní maloletých potrieb oprávnených detí je potrebné a nutné vziať do úvahy nie len potreby obvyklé, pravidelne sa vyskytujúce, ale aj potreby, ktoré sa vyskytujú len niekedy. Účelom výživného je uhrádzať nie len priebežne sa vyskytujúce bežné potreby, ale všetky potreby prospešné pre všestranný vývoj detí, teda aj potreby vyskytujúce sa nepravidelne za dlhšie obdobie.

19. Vo vzťahu k otcom namietanému rozsahu stanoveného výživného vo vzťahu k zložke spotrebnej odvolací súd zdôrazňuje, že pre stanovenie výšky spotrebnej zložky sú rozhodujúce aktuálne potreby dieťaťa, ako jeden z limitujúcich faktorov. Síce platí, že povinný rodič môže byť zaviazaný k uspokojeniu potrieb dieťaťa iba v takej miere, v akej to umožňujú jeho pomery, nemožno však naproti tomu uzavrieť, že tieto potreby mali byť neobmedzené a kritérium pre stanovenie hornej hranice spotrebnej zložky predstavujú iba príjmy, možnosti a schopnosti otca. Pre potreby určenia výšky spotrebnej zložky výživného je treba uplatniť teda odôvodnené potreby, teda také ktoré slúžia k zabezpečeniu dieťaťa po stránke materiálnej, najmä strava, bývanie, oblečenie, zdravotná starostlivosť, sociálna starostlivosť, štúdium, záujmová činnosť a to v kvalite zodpovedajúcej životnej úrovni jeho rodiča.

20. Námietky otca sa týkajú skutkových otázok zistenia jeho reálnych možností a schopností, a správnosti záveru prispievať na výživu maloletých detí v súdom určenej výške za spätné obdobie, otec tiež sponchybuje neopodstatnené navýšenie nákladov na maloleté deti nad rozsah primeraný. K uvedeným námietkam odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podrobne špecifikoval náklady na uspokojovanie potrieb maloletých detí v súvislosti so starostlivosťou o deti, školskou dochádzkou, voľnočasovými aktivitami a zdravotnou starostlivosťou (bod 20., 21., 22. odôvodnenia). V bode 23. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyhodnocoval náklady na výživu maloletých, ktoré ustálil tak, aby reálne vystihovali potreby detí, súd sa vysporiadal s dokladmi predloženými otcom ohľadom úhrady výdavkov maloletých detí a zdôvodnil ktoré výdavky akceptoval a v akej sume a tiež zdôvodnil ktoré z predložených dokladov otcom neboli do dlžného výživného.

21. Otec tiež namietal, že matkou neboli náležite odôvodnené dôvody žiadať zvýšené výživné niekoľko mesiacov po tom ako bolo priznané rozhodnutím Okresného súdu v B. a potvrdené Krajským súdom v Hradci Králové dňa 14.12.2015 výživné. K uvedenému odvolací súd uvádza, že správne súd považoval za rozhodné obdobie pre zvýšenie výživného u maloletého Q. 1. september XXXX a u maloletej D. 1. september XXXX, kedy nastúpili na E. a u maloletého E. 1. september XXXX, kedy nastúpil do X.

I. školy , keďže sa práve v tomto období podstatným spôsobom výdavky pre deti navýšili a otec sa iba čiastočne podieľal na úhrade zvýšených bežných výdavkov, skôr deťom zabezpečoval potreby vo vyšších cenových reláciách, ktoré si matka nemohla dovoliť (drahšie ošatenie, obuv, športové potreby). Z uvedeného dôvodu je námietka otca nedôvodná.

22. Zhrnúc skutočný stav vecí, zistený súdom prvej inštancie, na strane maloletých detí aj podľa názoru odvolacieho súdu došlo od času poslednej úpravy výživného k podstatnej zmene pomerov, ich výdavky sa zvýšili jednak dospievaním a nástupom na základnú školu, matka dôkladne vyčíslila a preukázala výdavky maloletých detí, ktoré správne považoval súd za odôvodnené. Správny bol záver súdu, že v rozhodných obdobiach sa čiastočne tieto výdavky všetkých troch maloletých detí navýšili aj s prihliadnutím na infláciu a všeobecný nárast nákladov v spoločnosti, na preukázané ich mimoškolské aktivity, všetky X detí pravidelne navštevovali, aj navštevujú základnú umeleckú školu, chlapci sa aktívne venujú, aj sa aktívne venovali v rozhodnom období hokeju, D. sa venovala tancu na základnej umeleckej škole a mali výdavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienu, lieky, športové aktivity a spoločenský a kultúrny život. Vyživovacia povinnosť rodiča k neplnoletému dieťaťu je daná ex lege a obvyklým spôsobom plnenia je stav, kedy dieťa žije v spoločnej domácnosti rodičov a výživné je plnené v naturálnej forme. Súd k stanoveniu konkrétnej výšky výživného pristupuje len v prípadoch potencionálneho ohrozenia oprávneného dieťaťa - ak nežijú rodičia spolu, došlo k rozpadu ich rodiny prípadne k rozvodu manželstva a v prípade, ak niektorí z rodičov svoju vyživovaciu povinnosť neplní. Zmyslom je teda zabezpečiť dieťaťu porovnateľné podmienky s tými, aké malo, keby rodičia žili spolu a riadne sa o dieťa starali (porovnaj Nález Ústavného súdu ČR sp.zn. IV.ÚS 650/15 zo dňa 16.12.2015).

23. Pri určení výšky výživného vzal súd do úvahy okrem odôvodnených potrieb maloletých detí aj možnosti a schopnosti otca maloletých oboch rodičov. Od poslednej úpravy výživného pribudla otcovi vyživovacia povinnosť k maloletej V. , ktorá má X roky, navýšil sa príjem u matky, aj u otca napriek tomu, že otec tvrdil, že nemá žiaden majetok, býva v prenajatom byte a spoločnosti, v ktorej je spoločníkom a konateľom sa v poslednom období nedarí. Preto súd ustanovil znalca na určenie všeobecnej hodnoty majetku spoločnosti A. T., spol. s r.o., na definovanie majetku spoločnosti, ktorý neslúži výlučne k podnikaniu spoločnosti a na určenie, či všetky náklady ovplyvňujúce jej hospodársky výsledok za obdobie rokov 2016 a 2017 sú primerané a adekvátne podnikateľskej činnosti spoločnosti. Zo záverov znaleckého posudku, s ktorými sa súd stotožnil vyplýva, že spoločnosť A. T., spol. s r.o. nie je v strate, otec je jediný spoločník, ktorý o naložení so ziskom spoločnosti rozhoduje sám formou rozhodnutia jedného spoločníka pri výkone pôsobnosti valného zhromaždenia, užíva motocykel X. v nadobúdacej cene 12.999,- eur, ktorý je majetkom spoločnosti a disponuje majetkovou účasťou v spoločnosti, ktorej peňažná hodnota zodpovedá sume vo výške viac ako 466.000,- eur. Spoločnosť A. T., spol. s r.o. vykazuje priaznivý ekonomický rast s celkovým ziskom 71.462,- eur (t.j. 5.955,16 eur mesačne).

24. Odvolací súd zdôrazňuje, že otec je podnikateľ, ktorý podniká v dvoch spoločnostiach, a to A. spol. s r.o., E. Q. nad K., a zároveň je konateľom a jediným spoločníkom A. T., spol. s r.o., Q., kde vykonáva zárobkovú činnosť na základe pracovnej zmluvy. V prípade rodiča podnikateľa súd primárne vychádza z jeho daňových priznaní, ako subjektu podnikania, avšak nemôže sa uspokojiť len s vykázanými výdavkami daňovníka pre účely zdanenia. U povinných, ktorí sú podnikatelia, nastáva isté dôkazné „vákuum“, pretože takáto výživou povinná osoba si dokáže znížiť svoju daňovú povinnosť až na hranicu ročného životného minima. Inak povedané, iba daňové priznanie povinnej osoby samo o sebe nemá dostatočnú vypovedaciu schopnosť o výške jej zárobku pre účely určenia výšky výživného pre maloleté dieťa, neposkytuje dostatočný obraz o schopnostiach a možnostiach povinnej osoby výživné platiť. Akceptovanie takéhoto prístupu by vytvorilo pre súkromných podnikateľov situáciu, v ktorej by oni svojvoľne určovali stav a úroveň svojich majetkových pomerov (nakoľko iba oni môžu reálne ovplyvniť výkazy o svojom hospodárení) a oprávnené osoby by boli postavené do celkom zjavne nevýhodnejších podmienok. Išlo by v podstate o faktickú nerovnosť strán, čo by bolo v zrejmom rozpore s našim právnym poriadkom. Podstatné je, že obchodná spoločnosť - napriek tvrdeniam otca - nie je v strate, otec je jediný spoločník, ktorý o naložení so ziskom spoločnosti rozhoduje sám formou rozhodnutia jedného spoločníka pri výkone pôsobnosti valného zhromaždenia, disponuje majetkovou účasťou v spoločnosti, ktorej peňažná hodnota zodpovedá sume vo výške viac ako 466.000,- eur, spoločnosť A. T., spol. s r.o. vykazuje priaznivý ekonomický rast s celkovým ziskom 71.462,- eur (t.j. 5.955,16 eur mesačne). Navyše ani argumentácia otca vo vzťahu k dôsledkom pandémie nie je dôvodná, keď uviedol, že celkový zisk spoločnosti 71.462,- eur je v spoločnosti pripravený ako rezerva na preklenutie krízových období.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne (okrem iného) vychádzal zo záverov znaleckého posudku, s ktorými sa súd stotožnil, zo životnej úrovne otca, z ceny vecí, ktoré deťom zakúpil v rozhodnom období a zisku, ktorý vykazuje jeho obchodná spoločnosť. S poukazom na uvedené odvolací súd považuje tvrdenie otca, že dosahuje príjem zamestnanca spolu v dvoch spoločnostiach vo výške okolo 1.200,- až 1.300,- eur mesačne ako účelové. Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Odvolacie námietky týkajúce sa platenia pôžičky považuje odvolací súd za nedôvodné. Takéto výdavky nie je možné zohľadňovať pri určení výživného. Nemôžu ísť na úkor výživného pre maloleté deti, ktoré majú právo podieľať sa na rovnakej životnej úrovni ako povinný rodič. V súvislosti s uvedenou námietkou odvolací súd poukazuje na ust. § 62 ods. 5 zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti k deťom je ich zákonnou povinnosťou, a cieľom tohto ustanovenia je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispieje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má teda povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa, a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na upokojenie svojich vlastných potrieb. Preukázanie výdavkov povinného rodiča môže slúžiť teda ako dôkaz na stanovenie jeho životnej úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby plnil primeranú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu. Z uvedených dôvodov sú uvedené odvolacie námietky otca nedôvodné.

27. K odvolacej námietke otca pokiaľ ide o jeho výdavky súvisiace s výživným pre jeho súčasnú priateľku odvolací súd konštatuje, že táto odvolacia námietka nemôže dôvodne obstáť hoci je matkou jeho ďalšieho dieťaťa. Plnenie výživného má prednosť pred všetkými výdajmi rodiča. Pri komplexnom posúdení pomerov otca je treba prihliadnuť na to, že žije v spoločnej domácnosti s partnerkou, ktorá sa podieľa na nákladoch na domácnosť, na nákladoch na bývanie a údržbu predmetného bytu.

28. Pokiaľ otec v odvolaní poukazoval na to, že mu pribudla nová vyživovacia povinnosť k maloletej V., odvolací súd konštatuje, že na danú okolnosť bolo pri stanovení rozsahu výživného prihliadnuté.

29. Aj námietku otca, že súd neodôvodnil, prečo je určené výživné v zmysle rodičovskej dohody nižšie ako je určené výživné spätne za minulé obdobie, považuje odvolací súd za nedôvodnú. Rodičia uzavreli rodičovskú dohodu, ktorou stanovili výšku výživného do budúcnosti so súhlasom kolízneho opatrovníka a súdu. Súd zdôvodnil zákonné kritériá pre stanovené výživné. K tvrdeniu otca, že uvedený rozdiel súd nijakým spôsobom neodôvodnil, preto je rozsudok v tejto časti nepreskúmateľný, odvolací súd uvádza, že písomné odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám odôvodnenia rozsudku podľa § 220 ods. 2 až 4 CSP i rozhodovacej praxi vyšších súdnych autorít.

30. Za takto zisteného skutočného stavu záver súdu prvej inštancie o tom, že je v možnostiach a schopnostiach otca plniť výživné na mal. Q. sumou vo výške 300 Eur mesačne za obdobie od 1.9.2017 do 31.5.2020, na výživu mal. D. sumou vo výške 270 Eur mesačne za obdobie od 1.9.2018 do 31.5.2020 a pre mal. E. sumou vo výške 250 Eur mesačne za obdobie od 1.9.2017 do 31.5.2020, je potrebné považovať za vecne správny. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi súdu prvej inštancie, ako aj s jeho právnym posúdením veci a podľa 387 ods. 2 CSP na ne v podrobnostiach poukazuje.

31. K námietke otca, že v dlžnom výživnom nie sú zohľadnené sumy, ktorými sa otec čiastočne podieľal na výdavkoch svojich detí v tomto období odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v súvislosti s vyššie uvedeným správne vyčíslil i výšku dlžného výživného, pre maloletého Q. za obdobie od 1.9.2017 do 31.5.2020 vo výške 637,77 eur (t.j. 127,- eur x 32 mesiacov - 3.426,23 eur, ktoré otec maloletému uhradil), u maloletej D. za obdobie od 1.9.2018 do 31.5.2020 vo výške 872,21 eur (t.j. 104,62 eur x 20 mesiacov - 1.220,19 eur, ktoré jej otec uhradil) a pre maloletého E. za obdobie od 1.9.2017 do 31.5.2020 v celkovej výške 3.753,24 eur (t.j. 165,38 eur x 32 mesiacov - 1.538,92 eur, ktoré mu otec už uhradil). Dlžné výživné povolil súd otcovi splatiť v splátkach, a to u maloletého Q. v 2 splátkach po 318,86 eur, aby bol dlh splatený do konca letných prázdnin, keďže ostáva v starostlivosti otca. U maloletej D. povolil 4

splátky, vzhľadom na celkovú dlžnú sumu a u maloletého E. povolil splátky po 200,- eur mesačne, keďže jeho dlžné výživné je najvyššie. Súd odpočítal sumy, ktorými sa otec čiastočne podieľal na výdavkoch svojich detí (zakúpenie ošatenia, obuvi, športových potrieb), pričom do celkového dlhu jednotlivým deťom súd nezapočítal tie sumy, ktoré matka namietala s tým, že ich deti využívajú u otca a ktoré súd už v odseku 23. vyšpecifikoval. Výdavky, ktoré otec preukázal s poznámkou „všetky deti“, alebo s poznámkou „Q. a E.“, súd pri započítaní rozdelil pomerne medzi všetky 3 deti, resp. medzi chlapcov na polovicu, nakoľko otec presne nešpecifikoval, ktoré veci boli zakúpené pre ktoré deti. Odchylná výška výživného uhradená otcom na maloleté deti za rozhodné obdobie nevyplýva ani v odvolacom konaní, a preto odvolací súd konštatoval, že inú sumu uhradeného výživného za rozhodné obdobie otec ani v odvolacom konaní nepreukázal a záver súdu prvej inštancie o výške dlžného výživného je tak správny.

32. K námietkam otca týkajúcim sa nariadenia znaleckého dokazovania matka odvolací súd uvádza, že znalecké dokazovanie bolo nariadené za účelom zistenia skutočného stavu veci a v záujme maloletých detí, keďže potreba znaleckého dokazovania vyplynula z dôvodov na strane otca. K námietke otca o nemožnosti položiť znalcovi otázky, odvolací súd uvádza, že súdu takáto procesná povinnosť zo zákona nevyplýva (vid'. § 207 ods. 3 CSP). Vo vzťahu k odvolacej námietke otca ohľadne povinnosti uhradiť znalcovi sumu 1.000,- eur za vypracovanie znaleckého posudku, odvolací súd sa v tejto časti plne stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. Má za to, že vzhľadom na povahu a predmet konania v danej veci bolo znalecké dokazovanie nariadené v záujme maloletých detí, pričom súd správne prihliadol na príjem rodičov, majetkové pomery, ktoré sú u otca vyššie ako u matky a zohľadnil určené preddavky na znalecké dokazovanie. Súd prvej inštancie správne rozhodol o jeho povinnosti uhradiť znalcovi sumu 1.000,- eur za vypracovanie znaleckého posudku i o trovách konania štátu podľa § 57, § 58 CMP, keď znalecké dokazovanie vo veci bolo vykonané na základe tvrdení otcom o oficiálne uvádzanom príjme do 1.300,- eur, v príkrom rozpore s jeho životným štandardom, výdavkami, ktoré na maloleté deti poukazoval nad rámec bežných potrieb a ktoré boli v nadštandardne vysokých cenových reláciách. Otcovi bol uložený doposiaľ nevyplatený preddavok vo výške 500,- eur a rozsudkom mu bola uložená povinnosť uhradiť trovy znalca v pomernej sume 1.000,- eur, teda sumu 2.130,- eur bude znášať štát, keďže ide o konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, odvolacie námietky otca, že stanovené výživné za spätné obdobie nezodpovedá jeho schopnostiam a možnostiam neobstoja. Stanovené výživné s prihliadnutím na výrazný podiel matky na osobnej starostlivosti na maloleté deti v rozhodnom období a tomu zodpovedajúci podiel na ich výžive na dosahovaný skutočný príjem otca, prihliadnuc na partnerku ako spolu žijúcu osobu, a teda celkovú životnú úroveň pri komparácii oprávnených výdajov maloletých považuje odvolací súd za primerané. Za daného stavu odvolací súd nevzhladol opodstatnenosť podaných odvolacích dôvodov. Súd prvej inštancie dospel pri rozhodovaní k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil, a odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny vo výrokoch III., IV., V., VI., VII., IX. postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

34. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladol dôvod pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ust. § 55 CMP.

35. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).